

16.10.2017

Naantalin kaupunki, Saaristolautakunta

Naantalin kaupungin Saaristolautakunnan esitys 26.9.2017

Palvan lossin kantavuuden parantaminen mt 12246

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle on keskitetty valtakunnallinen vastuu maantielauttaliikenteen hoidosta käsittäen palvelutason määrittelyn, palveluiden hankinnan sekä lauttojen etuajo-oikeuslupien hallinnollisen käsittelyn. Maantielauttaliikenteellä tarkoitetaan maantielakiin (23.6.2005/503) perustuvaa yleisten teiden lauttaliikennettä.

Maantielauttaliikennettä hoidetaan vuonna 2017 41 lauttapaikalla. Lauttapaikoista 17 sijaitsee Saaristomerellä ja 14 Järvi-Suomessa, muiden lauttapaikkojen sijaitessa maantieteellisesti erillään pitkin rannikkoa ja sisävesiä Suomenlahdelta Kemijärvelle ulottuvalla alueella. Maantielauttapaikoista lossipaikkoja on 34 ja lautta-aluspaikkoja 7. Lossit liikennöivät pääsääntöisesti ohjailuvaijeriin kiinnittyneinä, kun taas lautta-alukset operoivat vapaasti kulkevana aluksina.

Lauttojen kantavuus ja kapasiteetti

Valtioneuvosto nosti kesäkuussa 2013 annetulla asetuksella ajoneuvojen ja ajoneuvoyhdistelmien suurimpia sallittuja mittoja ja massoja. Massojen osalta suurin sallittu yhdistelmämassa nostettiin 60 tonnista 76 tonniin. Lokakuussa 2013 voimaan astuneiden uusien suurempien ajoneuvomittojen ja -massojen tavoitteena on ollut alentaa kuljetuskustannuksia ja parantaa Suomen logistista kilpailukykyä.

Lauttaliikenteen toiminnallisista vaatimuksista kantavuus on kapasiteetin ohella merkittävä. Nykyiset alle 76 tonnin lautat eivät ole kantavuudeltaan riittäviä suhteessa maanteillä sallittuun kantavuuteen. Pitkän aikavälin tavoitteena tulee olla lauttojen kantavuuden parantaminen vastaamaan maanteillä sallittuja massoja. Pyrkimyksenä on lisäksi mahdollisimman taloudellinen kaluston uusiminen.

Liikenteessä olevista 34 lossista 28 on kantavuudeltaan alle 76 tonnia. Näistä kantavuudeltaan 70 tonnin losseja on kolme, 60 tonnin losseja 14, 44 tonnin losseja 9 kappaletta ja 42 tonnin losseja yksi kappale. Maanteiden kantavuusvaatimukset täyttävät siis vain kuusi lossia. Kantavuuspuutteita ja kapasiteettipuutteita ei pystytä valtakunnallisella tasolla korjaamaan lyhyellä tähtäimellä taloudellisista syistä.

Korvausinvestointeja suunniteltaessa lauttapaikat, joiden kantavuus alittaa maanteillä sallitun suurimman ajoneuvomassan 76 tonnia, ovat priorisointijärjestyksessä vaatimukset jo täyttävien lauttapaikkojen edellä. Lisäksi kriteereinä ovat mm. liikenteen kokonaismäärä ja raskaan liikenteen määrä.

20.9.2017

Investointien suunnittelussa on myös huomioitava tienpidon niukka rahoitus ja korjausvelkatilanne.

Palvan lauttapaikka

Palvan lauttapaikan keskimääräinen vuorokausiliikenne on 107 ajoneuvoa ja kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne on 134 ajoneuvoa. Raskaan liikenteen keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä on 2 ajoneuvoa/yhdistelmää. Liikennemäärissä mitattuna maantienosa, jolla lauttapaikka sijaitsee, on vähäliikenteinen. Lauttapaikalla liikennöivän vuonna 1972 rakennetun lossin kantavuus on 44 tonnia. Lossi on iäkäs, mutta se on edelleen hyvin huollettuna täysin toimintakuntoinen ja täyttää sille asetetut turvallisuusmääräykset.

Palvan lossin läheisyydessä liikennöivän yhteysaluksen jääajan aikaisessa liikennöinnissä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan lossiliikenne. Yhteysaluksen reittisuunnittelu pyritään tekemään siten, että varmistetaan lossiväylän auki pysyminen ja lossiliikenteen jatkuvuus.

Palvan lauttapaikan parantaminen

Palvan ja Velkuanmaan lauttapaikkojen nykyinen palvelusopimus päättyy 31.12.2019. Lauttapaikkojen sopimus kilpailutetaan kevään 2018 kuluessa. Kilpailutuksen valmistelussa huomioidaan Varsinais-Suomen ELY-keskukselle osoitettu Naantalin kaupungin esitys 26.9.2017.

Arvioitaessa ehdotettuja muutoksia Palvan lauttaliikenteeseen pitää huomioida, etteivät nykyiset rantarakenteet ole soveltuvia isommalle kantavuudeltaan 76 tonnin. Rantarakenteiden uusiminen yhdistettynä suuremman lautan investointikustannuksiin nostaa lossiliikenteen kustannuksia merkittävästi niiden nykyisestä tasosta.

Varsinais-Suomen ELY-keskus ottaa keväällä 2018 kantaa Palvan lossin kapasiteetin tasoon lauttapaikan seuraavan sopimuskauden kilpailutuksen yhteydessä käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Suunnittelupäällikkö

Antti Kärki

Saaristoliikenteen hankinnan
asiantuntija

Tapani Jaakkola

JAKELU

Naantalin kaupunki, Saaristolautakunta

TIEDOKSI

Matti Vehviläinen ELY
Sirpa Vanhala ELY
Olli Holm Liikennevirasto